

సుబ్బలు, వెంకడు వెన్నెట్ల వల్లగాలికి కృష్ణ వొడ్డున కూర్చున్నారు. ఈనాటి మాటా! పదేళ్ళ క్రితం పెళ్ళయినప్పటి నుంచి ప్రవాహంలో అలల్లా, ముత్తయిదు నుదుటి మీద కుంకుం బొట్టులా ఒక్కొక్కరు విడవకుండా, వానలో, ఎండలో, బీళ్ళలో, చాళ్ళలో, లంకల్లో, పుంతల్లో కలిసి మెలిసి తిరిగారు. అవేమి కతలో! అవేమి వూసులో! ఆ కలిసి అంబలి జుర్రుకోటం, ఆ కలిసి నక్షత్రాలు లెక్క పెట్టటం వాళ్ళకే చెల్లింది. గాలిలా స్వేచ్ఛగా, గడ్డిపువ్వులా అమాయకంగా వున్నదే చాలనుకుని తృప్తిలో కాలం గడుపు తున్నారు.

సుబ్బలు పెద్దయ్యగారింట్లో పని చేస్తుంది. వెంకడు పెద్దయ్యగారి పాలం పనులు మాస్తాడు. పెద్దయ్యగారు భవంతి వెనకాల పాకేసి ఇచ్చాడు వీళ్ళిద్దరికీ. ఆ పూరి పాకేనే ఇంద్రభవనం చేసుకుని ప్రతిక్షణం కలిసి అనుభవిస్తుంటే తెలియకుండానే పదేళ్ళు వెళ్ళిపోయాయి.

ఇవ్వాల సుబ్బలెందుకో దిగులుగా వుంది. సుబ్బలు అలా వుంటే వెంకడికి కళ్ళనీళ్ళు తిరిగి పోతాయి. గిలగిల్లాడిపోయి అడిగాడు. "ఏందే అట్టుం డవు?" సుబ్బలు కన్నీళ్ళు తుడుచుకుంటూ అంది. "ఏం లేదు మావా! మనం మనువాడి పదేళ్ళయి పోయింది. మనింబ సంబోడు కెప్పుడునలేదే ఓ బుడ్డోడు నేల పాకులాడలేదే అని"

వెంకడు కాస్తేపు మాట్లాడలేదు. ఆ తర్వాత తేరుకుని నవ్వుతూ అన్నాడు: "పోస్లేయే! మనకు తింటానికే సాలం లేదే! మరింకోడెండుకులేయే!"

"అడదాని మనసు నీకు తెలవదు మావా? సంబోడు లేని ఇల్లు ఇల్లు కాదయ్యా! పెపంచకం మనలోనే ఆగిపోదు గదా! మన వొంశం నిలవాలంటే, మనకిన్ని నీళ్ళు వొదలాలంటే బుడ్డోడు కావాలయ్యా!" "అయితే వోర్నయినా పెంచుకుండామంటావే?" అన్నాడు సూటిగా మాస్తా వెంకడు.

"పెంపుడు బిడ్డ మన బిడ్డవుతాడా?" అంది సుబ్బలు.

"అయితే ఏం చెయ్యమంటావ్?" అన్నాడు వెంకడు.

"నేను గొడాలినని నాకు సంతలేదు. నువ్వు మగాడివి... పది మంది బిడ్డల్ని కంటావు. నా మాటిని, నువ్వు మారు మనువు నేనుకుని నాకు కొడుకును కవయ్యా" అంది సుబ్బలు.

వెంకడు అదిరిపడ్డాడు. దుఃఖం పొంగు కొచ్చింది. "అంత నీవప్పని నేం చేస్తానంటే? నిన్నోరులుకుని ఇంకొకతైని కట్టుకుని నీకు ద్రోహం చేస్తానంటే" అంటూ ఆవేశపడ్డాడు.

సుబ్బలు వెంకణ్ణి నెమ్మది పరుస్తూ గుండె నిమురుతూ "సల్లబడయ్యా! నిమ్మకంఠాలోచించు. నువ్వెల్లప్పుడూ నా వోడివే! నాకు ద్రోహం తలపెట్టవు. మేమిద్దరం అప్పసెల్లెళ్ళలా వుంటాం. వొంశం కోసం మనువాడు మావా!"

'తప్పదేంటే!' అన్నాడు వెంకడు. 'నా కోసం మావా!' అంది సుబ్బలు.

మళ్ళీ ప్రేమకావతి కథలై ప్రత్యంశంకరమిని

కన్నీళ్ళలో సరేనని తలూపి గెట్టు మీంచి లేచాడు వెంకడు.

మర్నాడే సుబ్బలు అంగాపురం వెళ్ళి పింతల్లి కూతురు లచ్చి సంబంధం ఖాయం చేసుకొచ్చింది. దగ్గరుండి పెళ్ళి జరిపించింది. పాకలో తడిక అడ్డం గట్టించి శోభనం నిశ్చయించింది. వెంకడు పెళ్ళయితే చేసుకున్నాడు కాని, రెండో పెళ్ళాన్ని పెళ్ళాంలా మాడ లేకపోతున్నాడు. ఏ అనూయూ లేకుండా సుబ్బలు లచ్చికి జడవేసి అన్ని అలంకారాలు చేస్తుంటే వెంకడికి గుండె పీకినట్లయ్యేది. పూలు తెచ్చినా, మిఠాయి తెచ్చినా సుబ్బలుకి ఇచ్చేవాడు కాని లచ్చికి ఇచ్చేవాడు కాదు.

శోభనం నాటి రాత్రి తడిక అవతల చడి చప్పడూ

సాలిందో లేదో... నా మావకి రుసులు సమంగాలేని అంబలిస్తానా?" అను. రాత్రి పడుకునేప్పుడు పక్క మీద తెల్లదుప్పటే పరు. మావ తల క్రింద మెత్తటి దిండు పెట్టు. పడుకోబొమ్మేప్పుడు నీ తల్లొని పూల సెండు మావ తల దిక్కుగా పెట్టు" అంటూ చాలా చెప్పింది.

లచ్చి కళ్ళు మిల మిల మెరిశాయి. సరిగ్గా సుబ్బలు చెప్పినట్లే చేసింది లచ్చి. వెంకడు అబ్బురపోయాడు. కళ్ళెత్తి చూశాడు. దోసవండులాంటి లచ్చి. "నీ అక్క కూడా సరిగ్గా నీ లాగేనే!" అన్నాడు లచ్చి కళ్ళలోకి మాస్తూ. లచ్చి పొంగిపోయి అంబలి తనకి ఉంచుకో కుండా మొత్తమంతా మావ చేత తాగించింది.

తడిక పక్క నవ్వులు గుసగుసలు వినిస్తుంటే సుబ్బలు మనస్సు తేరుకుంది. మూడు నెలలకే లచ్చి నీళ్ళోసుకుంది.

అక్కడే నుంచి వెంకడు, సుబ్బలు పోటీపడి లచ్చికి కావాలసినవన్నీ ఏర్పాటు చేసేవారు. లచ్చిని బరువు పనులేవీ చెయ్యనివ్వటం లేదు సుబ్బలు. వెంకడు లచ్చి నలిగి పోతోందేమో అన్నట్టు మాస్తూన్నాడు. తొమ్మిది నెలలు నిండిన ఓ రోజున ఆ పాకలో ఓ సంటాడు "కెప్పు"మని ఏడిస్తే సుబ్బలుకి గుండె జలదర్పించి జల

లేకపోతే గొప్ప నిరాశపడింది సుబ్బలు. పది రోజులు గడిచాయి. వెంకడు లచ్చిలో మాట మాత్రం మాట్లాడ లేదు.

ఒకరోజు సుబ్బలు లచ్చికి పూలు తురుముతుంటే లచ్చి అంది "ఎందుకక్కా నాకు పూలు? మావ నాతో పలకడు, ఉలకడు" అని. అప్పుడు సుబ్బలు చెప్పింది. "పెచ్చిదానా! మొగాడి మనసెరిగి మనులుకోవాలే! ఆడి కేదిష్టమో తెలుసుకుని ముందుగా చేస్తే సంబరపడ్తాడు"

"అయితే మావకిష్టమయినట్టుంటాను. ఏం చెయ్యాలో చెప్ప" అంది లచ్చి ఆశగా.

సుబ్బలికి జాలేసింది. మావకి అంబలి ఇస్తావుగ దా! నువ్వు ముందు ఎంగిలి చెయ్యి. "అయ్యో! ఎంగిల ముందే" అను. ఎందుకు చేశావంటాడు. "ఉప్పు కారం

ముత్తెళ్ళుమాను

జల కన్నీళ్ళు కారాయి. ఆ క్షణం కోసం ఎన్ని సంవత్సరాలు కాచుకుంది?

ఎన్ని దేవుళ్ళకి మొక్కుకుంది.

చంటాణ్ణి గుండెలకి హత్తుకుని ధారలు ధారలుగా ఏడ్చింది.

నెలలు గడుస్తున్నాయి. చంటాడు తల్లి దగ్గర పాలు తాగటం తప్ప పెంపకమంతా సుబ్బులే. వాడితో నవ్వుతుంది. కథలు చెప్తుంది. పాటలు పాడుతుంది. ఏడుస్తుంది. చిచ్చికొడ్తూ తన పక్కలోనే పడుకో బెట్టుకుంటుంది.

కాని వెంకడు లచ్చి కిటికీతల్లో మునిగి పోయాడు. సుబ్బలులో రోజుకి ఓసారి మాట్లాడతాడో లేదో! సుబ్బలు చంటాణ్ణి వాళ్ళో పడుకో బెట్టుకొని ఎప్పుడన్నా అనుకునేది "నాకు నా దేవుడు దూరవై పోయాడా? లేదు... లేదు... నా దేవుడిడుగో? నా వగ్గరే వున్నాడు" అంటూ చంటాణ్ణి వాళ్ళంతా ముద్దులు పెట్టుకుంటుంది.